

Handläggare
Silvia Schroeder
Telefon: 08-50814034

Till
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd 2023-12-14

Medborgarförslag om fortsatt parkleksverksamhet i parkleken Stacken samt att öppna upp parkleksverksamhet i Hagsätra

Svar på medborgarförslag

Förvaltningens förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget.

Sammanfattning

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd har mottagit ett medborgarförslag om fortsatt parkleksverksamhet i Stacken samt ett önskemål om att öppna upp parkleksverksamhet i Hagsätra.

Detta ärende berör liknande frågor som två medborgarförslag avseende Stackens parkleksverksamhet som behandlades i stadsdelsnämnden 16 november 2023 (dnr 2023/646 och dnr 2023/806). Stadsdelsförvaltningen fick då nämndens uppdrag att utreda hur Stackens parkleksverksamhet kan drivas vidare i någon form.

Förvaltningen genomför nu en analys kring vilka prioriteringar som behövs för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings parklekar utifrån ett fokus på det främjande och förebyggande perspektivet. Förvaltningen, tillsammans med fastighetskontoret, utreder också försättningarna att driva Milanparken i Hagsätra.

Stadsdelsförvaltningen vill också tydliggöra att parkleken Stacken finns kvar som en vanlig lekplats och kommer att underhållas av förvaltningens entreprenörer.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget.

Bakgrund

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning har tagit emot ett medborgarförslag om fortsatt parkleksverksamhet i Stacken samt ett

förslag om att öppna upp en till parkleksveksamhet i Hagsätra. Förslaget inkom den 7 oktober 2023 från en invånare.

Ärendet

Medborgarförslaget berör Stackens parklek i Ormkärr, vars drift upphörde den 30 september 2023. Författaren till medborgarförslaget anser att detta beslut går emot det viktiga preventionsarbetet som behövs för att minska risken för rekrytering till kriminalitet. Författaren lyfter även att det saknas en verksamhet för barn och unga som är för gamla för skolans fritidsklubb och för unga för fritidsgårdar i området. Mot denna bakgrund föreslår författaren att förvaltningen bör satsa på mer fritidsverksamhet för barn och unga genom bland annat samverkan mellan parklekarna Rågdalen, Stacken och Milanparken med ambulerande personal. Parklekarna ska även ha god samverkan med familjer, skolan och civilsamhället.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelning Social omsorg förebyggande och främjande.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen tackar för det inkomna medborgarförslaget och det visade engagemanget för barn, unga och familjer i Hagsätra-Rågsved. Förvaltningen arbetar för att erbjuda en meningsfull fritid till barn och ungdomar i Enskede-Årsta-Vantör utifrån kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamheten i budget 2023 där det bland annat framgår att:

- Alla barn och unga ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid
- Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i skolan och förskolan
- Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur, idrotts- och föreningsliv.

Motsvarande inriktningsmål och mål för verksamheten finns även i kommunfullmäktiges budgetbeslut för 2024.

Förvaltningen instämmer med författaren till medborgarförslaget om vikten att arbeta främjande och förebyggande för att öka skyddsfaktorer och minska riskfaktorer hos barn, unga och familjer inom stadsdelsområdet. En meningsfull fritid som erbjuder ett socialt sammanhang, trygga vuxna och utvecklingsmöjligheter för barn och unga är en viktig skyddsfaktor i det förebyggande arbetet. Stadsdelsområdets parklekar verkar i ett sammanhang och samverkar med aktörer som till exempel närliggande skolor, socialtjänst, polis och föreningar. Samverkan bidrar både till parklekarnas verksamhetsutveckling men är även viktig i syfte att

fånga upp de barn och unga som inte tar del av någon fritidssysselsättning.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd och föreningen Stacken ingick ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) den 1 oktober 2019.¹ Syftet med överenskommelsen var att erbjuda barn och unga en meningsfull fritidsverksamhet i parkleken Stacken.

Överenskommelsen har inte varit oproblematisk eftersom Stockholms stads riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap, som beslutades av kommunfullmäktige 29 maj 2023 (dnr KS 2022/1171), har som krav att det inte får vara en verksamhet som kan upphandlas enligt upphandlingslagstiftningen. Mot denna bakgrund kan inte stadsdelsförvaltningen teckna ett nytt IOP eftersom en parkleksverksamhet kan drivas av kommersiella aktörer.

Föreningen Stacken har även uttryckt att de inte har för avsikt att driva Stackens parkleksverksamhet vidare eftersom uppdraget är för krävande och sårbart för föreningen.

Parkleken Stacken ligger i Ormkärr, som är ett område i ytterkanten av Hagsätra. Föreningen Stacken har drivit en bemannad parkleksverksamhet i Stackens parklek 12 timmar i veckan, fördelat på tre halvdagar. De barn, unga och familjer som besöker Stackens parklek är främst bosatta i Ormkärr och i delar av Hagsätra som ligger nära Ormkärr. Besöksstatistik visar även på att familjer från Rågsved, Stuvsta, Huddinge, Högdalen och Älvjö besöker parkleken under veckorna och vid större familjeevenemang. Under 2022 besöktes Stackens parklek av 15 062 barn och 1 248 vuxna.

Stockholms stads strategi för parklekar (dnr KS 2023/775), som kommunstyrelsen kommer besluta om under november, poängterar att parklekar ska vara tillgängliga för alla barn, unga och familjer i Stockholms stad. Strategin understryker även att *”Parklekarna spelar en särskilt viktig roll för de barn som inte tar del av annan fritidsverksamhet”*.² Forskning visar att det är främst barn och unga från resurssvaga områden som inte har samma förutsättningar och möjligheter till en organiserad fritid.³ Därför kan öppna fritidsverksamheter, såsom parklekar, vara kompensatoriska för de barn och unga som saknar en fritidssysselsättning.

Området Ormkärr kan utifrån socioekonomiska faktorer klassas som ett relativt resursstarkt område i kontrast till Hagsätra, som i

¹ Föreningen Stacken är en medlemsdriven förening som är öppen för alla som värnar om parkleken Stacken.

² Stockholms stads strategi för parklekar, s. 6.

³ Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm. Jämlik fritid, bättre framtid.

helhet klassas som ett resurssvagt område med högre segregation samt lägre inkomst- och utbildningsnivåer i jämförelse med hela Stockholm.⁴ Statistik från Ormkärsskolan visar att 90 procent av alla elever på skolan är inskrivna i fritidshem eller fritidsklubb.⁵ Det innebär att majoriteten av eleverna på Ormkärsskolan har tillgång till en organiserad fritid genom skolans fritidsverksamhet. Detta till skillnad från Hagsätraskolan, som har 74 procent av eleverna från låg- och mellanstadiet inskrivna på fritidshem eller fritidsklubb.⁶

Detta ärende berör frågor som också ingår i två medborgarförslag rörande Stackens parkleksverksamhet som tidigare behandlats i stadsdelsnämnden 16 november 2023 (dnr 2023/646 och dnr 2023/806).

Stadsdelsförvaltningen fick vid nämndsammanträdet den 16 november i uppdrag av stadsdelsnämnden att utreda hur Stackens parkleksverksamhet kan drivas vidare i någon form. Förvaltningen utreder och analyserar för närvarande vilka prioriteringar som behöver göras för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltningars parklekar med ett fokus på det främjande och förebyggande perspektivet.

Förvaltningen vill också tydliggöra att parkleken Stacken oaktat kommer finnas kvar som en vanlig lekplats och underhållas genom stadsdelsförvaltning. Förvaltningen har även tecknat ett nyttjanderättsavtal med föreningen Stacken så att föreningen kan ha tillgång till lokalen och förvaring av material. Nyttjanderättsavtalet med föreningen Stacken gäller under en begränsad tidsperiod.

I budget för 2024 har stadsdelsnämnden även ett uppdrag att ta fram en parkleksplan som beskriver nuläge för respektive parkleksbyggnad och som pekar ut behov, utveckling och upprustning av parklekarna, med utgångspunkt i stadens parkleksstrategi. Stadsdelsförvaltningen, tillsammans med fastighetskontoret, håller även på att utreda försättningar för att driva Milanparken i Hagsätra.

Jämställdhetsanalys

Enligt Stockholms stads strategi för parklekar är parklekar en mötesplats som besöks lika mycket av flickor som pojkar. I Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings parklekar ser förvaltningen samma trender. Under 2022 var 49 procent av besökarna på Stackens parklek flickor och 51 procent pojkar. Det

⁴ Segregationsbarometern, Boverket. Data inhämtat 2023-09-29.

⁵ Totalt 123 elever av 125 elever är inskrivna på fritidshem (åk F-3) samt totalt 35 elever av 49 elever är inskrivna i fritidsklubb (åk 4-6) på Ormkärsskolan.

⁶ Totalt 231 elever av 245 elever inskrivna på fritidshem (åk F-3) samt totalt 66 elever av 152 elever inskrivna på fritidsklubb (åk 4-6) på Hagsätraskolan.

innebär att resurser och aktiviteter på Stackens parklek har fördelats lika mellan flickor och pojkar, vilket är enligt stadens jämställdhetsmål.

Barnrättsperspektiv

Medborgarförslaget rör barnkonventionens artikel 31 – rätten till lek, vila och fritid. En meningsfull fritid med möjlighet till utvecklande aktiviteter, trygga vuxna och en social tillvaro är viktiga skyddsfaktorer för barn och unga. Utifrån ett främjande och förebyggande perspektiv är det av stor vikt att tillgängliggöra öppna fritidsverksamheter för barn och unga som inte har tillgång till en organiserad fritid.

Förvaltningen kommer att se över parklekarna i Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsområde utifrån barn och ungas behov, prioriteringar, uppdrag samt budget i samband med verksamhetsplaneringen för 2024.

Förslag

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Jenny Johansson
Avdelningschef
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Medborgarförslag om fortsatt parkleksverksamhet i parkleken Stacken samt att öppna upp parkleksverksamhet i Hagsätra

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2023-12-12
Jenny Johansson, Avdelningschef	2023-12-12